

Sólyom Réka

Nyelv, kultúra, identitás. Alkalmazott nyelvészeti kutatások a 21. századi információs térben

Beszámoló a XXVII. Magyar Alkalmazott Nyelvészeti Kongresszusról

2019. április 15–16-án rendezte meg a Károli Gáspár Református Egyetem Bölcsészettudományi Kar Magyar Nyelvtudományi Tanszéke és a Magyar Alkalmazott Nyelvészek és Nyelvtanárok Egyesülete (MANYE) a XXVII. Magyar Alkalmazott Nyelvészeti Kongresszust Budapesten, a KRE BTK Dózsa György úti épületében.

Az 1991 óta 27. alkalommal megrendezett MANYE-kongresszus központi témája 2019-ben a *Nyelv, kultúra, identitás. Alkalmazott nyelvészeti kutatások a 21. századi információs térben* címet kapta. Az esemény célja az alkalmazott nyelvészet területén elért legújabb kutatási eredmények megvitatása volt a címben jelölt témához kapcsolódva. A kétnapos kongresszus során két plenáris előadás, két Brassai-előadás, 15 szekcióban és 10 műhelyben összesen 84, illetve 51 előadás hangzott el, sor került továbbá két kerekasztal-beszélgetésre, valamint hét könyv bemutatójára.

2019. április 15-én, hétfőn a programbizottság elnöke, a KRE BTK Magyar Nyelvtudományi Tanszékének professzora, Fóris Ágota nyitotta meg a kongresszust, majd köszöntőt mondott Pődör Dóra, a KRE BTK dékánhelyettese, Prószéky Gábor, a MANYE elnöke, valamint Németh Gabriella, az OFFI Zrt. vezérigazgatója.

1. kép

Fóris Ágota, a programbizottság elnöke megnyitja a kongresszust (fotó: Kriston Attila)

Ezen a délelőttön került sor a Brassai-díj átadására, amelyet 2019-ben Dróth Júlia, a KRE BTK Angol Nyelvészeti Tanszékének egyetemi docense kapott. A díjat a MANYE elnöke, Prószéky Gábor professzor adta át a díjazottnak.

2. kép

Dróth Júlia átveszi a Brassai-díjat Prószéky Gábortól (fotó: Kriston Attila)

A díj átadása után az érdeklődők a korábbi két év Brassai-díjazottjainak, Medgyes Péternek és Sárdi Csillának az előadásait hallgathatták meg.

Medgyes Péter *Ki a jobb nyelvtanár: az anyanyelvű vagy a nem anyanyelvű?* című előadásában az anyanyelvű / nem anyanyelvű tanár közötti különbségekre, illetve általában a nyelvoktatásra vonatkozó kérdésekre kereste a választ. Hangsúlyozta: véleménye szerint a témával kapcsolatban paradigmaváltás előtt állunk, ezért tanácsos újragondolni a nyelvpolitikát és a tantermi munkát érintő kérdéseket.

Sárdi Csilla *„Óriások vállán álltam”*. *A szerzői identitás megjelenése angol nyelvű tudományos szövegekben* című előadása angol nyelvű alkalmazott nyelvészeti szövegekben vizsgálta a szerzői jelenlét nyelvi kifejezési formáit és retorikai funkcióját. Ezeket a funkciókat egyfelől publikált tanulmányokban, másfelől angol nyelvpedagógiai szakdolgozatok tartalomelemzésének a segítségével tárta fel és mutatta be az előadás.

Hétfőn délelőtt került sor a kongresszus első plenáris előadására, amelyet Tolcsvai Nagy Gábor egyetemi tanár, az MTA rendes tagja tartott *A határhelyzet termékenysége. Nyelvelmélet, módszertan és alkalmazás a nyelvtudományban* címmel. Az előadás az alkalmazás státusát mutatta be, kiemelve annak a diszkurzív helyzetnek a sajátosságát, amelynek értelmében az alkalmazott nyelvészeti kutatási területek vagy részét képezik a nyelvtudománynak, vagy kölcsönösen átfedésben vannak vele. Az előadás a funkcionális irányzatok jelentősége felől közelítve, két témakörben igazolta a leírás és az innovatív alkalmazás, illetve az alap kutatás és az alkalmazás kölcsönviszonyait.

3. kép

Tolcsvai Nagy Gábor plenáris előadása (fotó: Kriston Attila)

A kongresszus másik plenáris előadására kedden reggel került sor: Honti László egyetemi tanár, az MTA rendes tagja *A nyelv kutatásának módszeréről* címmel tartott előadást. Az előadó kutatói pályájának tapasztalatait foglalta össze, különös tekintettel arra, hogyan lehet hiteles eredményeket felmutató kutatásokat végezni, és milyen módon lehetséges elkerülni a buktatókat a kutatómunka során. Történeti összehasonlító és leíró nyelvészeti kutatásokból származó példák segítségével mutatta be, miért fontos, hogy a kutató ismerje saját kompetenciájának a határait, illetve pontosan meghatározza azt a kutatási területet, amelyet tanulmányoz.

4. kép

Honti László plenáris előadása (fotó: Zsembery Zsófia)

A kongresszus mindkét napján: hétfőn délután, illetve kedden délelőtt és délután került sor a szekció- és műhelyelőadásokra. Mivel több olyan szekció és műhely is volt a programban, amely két részből állt, közülük pedig néhány a hétfői nap után kedden is folytatódott, a jelen összefoglaló nem(csak) időrendben, hanem tematikus sorrendben tekinti át az egyes szekciók és műhelyek munkáját.

A hétfőn 14 órától kezdődő időszakban öt párhuzamos szekcióban és három műhelyben, a következő időszámban pedig három párhuzamos szekcióban és három műhelyben folyt a munka. Kedden délelőtt négy párhuzamos szekcióra és két műhelyre, délután pedig három párhuzamos szekcióra és két műhelyre került sor.

A hétfői *Fordítástudomány* szekciót Klaudy Kinga fordítástudományi terminusokról tartott előadása nyitotta meg *Közös nyelvet beszélünk? Ami a 123 fordítástudományi terminusból kimaradt* címmel. Sohár Anikó előadásában a fantasztikus irodalom fordításáról, Dudits András a fordítási folyamat konceptualizálásáról tartott előadást, Goron Sándor pedig az újrafordítási hipotézist vizsgálta Shakespeare-fordításokban. Veresné Valentyini Klára a képesítőfordítások tanulságairól, Sárosi-Márdirosz Krisztina pedig a fordítói társadalom átalakulásáról beszélt. Ez a szekció kedden délelőtt is folytatódott, ekkor hat előadás hangzott el: Lesznyák Márta a kompetenciáknak a fordításban és a tolmácsolásban betöltött szerepéről, Heltai Pál a fordítástudomány új irányzatairól szólt. Malaczkov Szilvia feliratok didaktikai célú lektorálásáról, Lakatos-Báldy Zsuzsanna a 21. századi audiovizuális fordításról, Jerkovich Gyula a szakmai és az irodalmi fordítás különbségeiről, Vajda Lőrinc pedig a MeRSZ online könyvtár tartalomszolgáltatásairól tartott előadást.

A *Terminológia, lexikográfia, korpuszok* szekció is két részben, hétfőn délután, illetve kedden délelőtt zajlott. Mindkét alszekcióban hat-hat előadásra került sor. Sermann Eszter és Tamás Dóra Mária online terminológiai adatbázisok vizsgálati szempontrendszeréről beszélt, Dodé Réka jogi korpuszok tárgyszavait mutatta be előadásában. Fóris Ágota és Faludi Andrea a terminológiát mint minőségbiztosítási tényezőt jelenítette meg az interkulturális transzfer folyamatában. Boda István Károly és Porkoláb Judit előadása Füst Milán költészetének színasszociációit és színszimbolikáját elemezte, Varga Mónika és Bácsi Enikő pedig egy történeti magánéleti nyelvhasználathoz kapcsolódó adatbázist mutatott be. Rodek Begella Annamária előadásában egy többnyelvű vállalat terminológiai sajátosságairól beszélt. A keddi alszekció első három előadása a szótárhasználathoz kapcsolódott: M. Pintér Tibor az online szótár szerkesztésének és használatának előnyeiről, P. Márkus Katalin a közoktatás szótárhasználati munkafüzetéről, Gaál Péter pedig szlovéniai egyetemisták szótárhasználati szokásairól tartott előadást. Varga Éva Katalin előadásában az orvosi latin szaknyelv állapotáról adott helyzetjelentést, Tóth Ágoston az Oxford 3000 szólista lexikográfiai szerepét mutatta be. H. Varga Márta előadásában azt elemezte, hogyan illeszkednek be a magyar nyelv morfológiai rendszerébe az IT-szókincs jövevényigéi.

A *Nyelvhasználat, szociolingvisztika* szekció szintén két alszekcióból állt, amelyekben ugyancsak hat-hat előadás hangzott el. A hétfői szekció első előadója, Szabó T. Annamária Ulla a származásnyelvi beszélők vernakuláris nyelvhasználatának identitásalakító hatását mutatta be. Rosenberg Mátyás az ukrain beás nyelvváltozatokról beszélt, Bódi Zoltán pedig a digitális kommunikációs környezetben megjelenő identitást elemezte. Szabó Lilla Trump elnöki beszédeiben vizsgálta a kollokvializáció jelenségét, Nagy László pedig egy népi nyelvészeti vizsgálat tükrében mutatta be a helyes nyelvhasználat kérdését. A keddi szekció nyitó előadását Heltai János Imre és Majzikné Lichtenberger Krisztina tartotta: a transzlingváló osztályterekben zajló tanulószervezési folyamatokat mutatták be. Grécsi-Zsoldos Enikő előadása nyelvi hátrány szociolingvisztikai jellemzőit elemezte interjúszövegek alapján, Németh Miklós a nyelvjárási beszéd iskolai megítéléséről, Sinkovics Balázs pedig a szegedi tanárjelöltek és a Szeged környéki ő-ző nyelvjárás viszonyáról tartott előadást. Szabó Mihály Gizella előadásában arról beszélt, hogyan ítélik meg a Facebook-felhasználók a szlovákiai nyelvi jogi aktivizmust, Ludányi Zsófia pedig a nyelvi tanácsadói diskurzusokban megjelenő nyelvi ideológiákat és a kvalitatív szövegelemzést mutatta be.

A *Nyelvpedagógia, nyelvoktatás, nyelvsajátítás* szekció huszonnégy előadása összesen négy alszekcióban hangzott el. Az első alszekcióban Kontra Edit és Csizér Kata, valamint Bokor Julianna és Hattyár Helga beszélt a siket és nagyothalló, illetve a siket gyermekek nyelvtanulási tapasztalatairól, valamint írásbeli szövegalkotási jellemzőiről. Juhász Valéria az óvodapedagógusok szövegértés-fejlesztési stratégiáit vizsgálta előadásában, N. Császi Ildikó pedig a középiskolai magyarnyelvtanításhoz kapcsolódó IKT-tananyagokat mutatta be. Sitkei Dóra és Rózsavölgyi Edit előadásai a nyelvtanulás kultúrakötöttségéhez, illetve a multikulturális közösség létrehozásához kapcsolódtak. A második alszekcióban egyrészt kompetencia- és készségfejlesztéshez kapcsolódó előadások hangzottak el: Perge Gabriella, illetve Kertes Patrícia előadásai a német mint idegen nyelv oktatása terén, Jámbor Emőke és Julia Salamero Sesé előadása interkulturális környezetben elemezte a kompetencia- vagy készségfejlesztés lehetőségeit, Feld-Knapp Ilona pedig a szövegnyelvészeti ismeretek jelentőségét ismertette a nyelvtanárképzésben. Ebben az alszekcióban két német nyelvű előadás is elhangzott: Pintye Erzsébet a nyelvoktatásban megjelenő kollektívokról beszélt, Huber Ágnes előadása pedig a Working-Out-Loud-Módszer egyetemi felhasználását vizsgálta. A kedd reggeli szekció előadásai mind szorosan kapcsolódtak a nyelvoktatáshoz: az érdeklődők Lannert Keresztély István előadásában hallhattak a drámapedagógiai módszerek alkalmazásáról az orosz és a francia nyelvben, Hidas Judit pedig az idegennyelv-oktatás szingapúri modelljét mutatta be. Szijj Ildikó előadása az iberoromán nyelvek speciális írásjegyeivel és írásjeleivel foglalkozott. Öveges Enikő, illetve Sturcz Zoltán előadásai a magyarországi iskolai nyelvoktatáshoz kapcsolódtak: előbbi az iskolai nyelvoktatás kereteit, míg az utóbbi a Magyar Tanácsköztársaság nyelvoktatási reformtervezeteit ismertette. Rácz Edit előadásában egy esettanulmány tanulságait vontta le a nyelvkönyvekkel kapcsolatban. A kedd délutáni alszekció is változatos nyelvoktatási és nyelvsajátítási előadásokat kínált a hallgatóság számára. A négy magyar nyelvű előadás közül Werner Rékái a beszédértési és olvasáskészséghez kapcsolódó feladatok diszkriminációmentességét vizsgálta. Baditzné Pálvölgyi Kata magyar ajkú spanyol nyelvtanulók kiejtéséről számolt be, Szitó Judit előadása a 3–10 éves gyermekek nyelvében elemezte a *piros* és a *vörös* megjelenését, míg Havadi Nagy Mariann a szabálytalan nyelésfunkció klasszifikációs lehetőségeit mutatta be. Ebben a szekcióban elhangzott egy angol és egy német nyelvű előadás is: Adorján Mária az automatikus esszépointozás jellemzőit, lehetőségeit és korlátait mutatta be, Kerekes Gábor előadása pedig a modern „magyarnémet” (*ungarndeutsche*) irodalommal foglalkozott.

A *Nyelvpedagógia, MID-szekció* előadásait hétfőn délután hallgathatták meg az érdeklődők. A szekcióban grammatikával, pragmatikával és kultúraközvetítéssel kapcsolatos előadások egyaránt elhangzottak. Maróti Orsolya köztesnyelvi kérdésekkel foglalkozott a származásnyelvvvel kapcsolatban. Nádor Orsolya a *Modern Nyelvoktatás* című szakfolyóirat tíz évfolyamában tekintette át az alkalmazott nyelvészeti kutatásokat. Schmidt Ildikó a határozott és a határozatlan ragozásnak a tárgy jelöltségével való kapcsolatát mutatta be, Kruzslíc Tamás és Oszkó Beatrix pedig a kommunikatív kompetencia és az interkulturális kommunikatív kompetencia virtuális térben történő fejlesztését részletezték előadásukban.

A *Pragmatika és diskurzuselemzés* szekció két alszekcióból állt, amelyek előadásaira hétfőn és kedden délután került sor. A hétfői szekcióban öt, a keddi pedig hat előadást hallgathatták meg az érdeklődők. Polcz Károly a filmfordítás beszédaktusainak ütközési pontjairól beszélt, Sente Gábor a *hát* diskurzusjelölőről tartott előadást, Gyuricza Katalin pedig az intertextualitás szerepét vizsgálta a szövegértésben. Falyuna Nóra az (ál)tudományos diskurzusról tartott előadást, Doró Katalin magyar és nemzetközi folyóiratokban elemezte az alkalmazott nyelvészeti tárgyú írások angol nyelvű összefoglalóinak retorikai szerkezetét. Szalai Andrea a kínálásnak a romaniban megfigyelhető interakciós rítusáról beszélt, Pap Andrea pedig az elismerő megnyilvánulásokra adott válaszokban elemezte a megfelelőséget. Bari Diána a bocsánatkérést mint nyelvi tevékenységet vizsgálta a magyar–német ügyfél-kommunikációban, Pölcz Ádám a mondattani elemzés retorikai összefüggéseit tárta fel, Erdei Tamás a diskurzusjelölők gépi azonosítására mutatott be módszereket, míg Horváth Krisztina a mondatátszövődésről tartott előadást.

Az *Interkulturális kommunikáció* szekció előadásai kedden délután hangzottak el. Ebben a szekcióban is sokféle témát érintettek a résztvevők. Bajzát Tünde az egyetemi honlapok kulturális értékközvetítéséről beszélt, Ablonczyné Mihályka Livia a Széchenyi István Egyetem International Relations BA-szakját mutatta be, Murphy Sinead Katalin pedig gyermekek számára írt kínai tankönyvekben elemezte a kultúra reprezentációját. H. Tomesz Tímea többnemzetiségű sportcsapatokban vizsgálta a kultúraközi kommunikáció jellemzőit, Nagy Julianna előadása bemutatta az identitás konstruálását a mai magyar irodalomban, Kovács Tímea pedig egy kétnyelvűség és kódváltás témájához kapcsolódó empirikus kutatás utóéletéről beszélt.

A *Kontrasztív nyelvészet* szekció előadásaira hétfőn délután került sor. Az itt elhangzott három előadás több nyelvvél kapcsolatban vizsgálódott: Zsolcsák-Dimitrova Edina a bolgár nyelvben mutatta be az irányhármasság kifejezőeszközeit. Szatzker Szilvia német–magyar megközelítésben vizsgálta a függő beszédet, Balázs-Piri Péter pedig korpuszalapú egybevetésben ismertette a spanyol és a magyar nyelv kicsinyítő képzőit.

A kongresszuson műhelyek megrendezésére is volt lehetőség, és változatos témákban, sokszínű előadásokkal összesen hat témakörben került erre sor. A hat témakör a következő volt: fonetika; névtan; pragmatika, diskurzuselemzés; fordítástudomány; nyelvtörténet; terminológia. Az egyes műhelyeken belül több esetben tematikus bontás is történt, így összesen tíz időszámban zajlott a munka. Egyes azonos tudományterülethez kapcsolódó műhelyek akár 8–10 előadást is tartalmaztak, ezért több időszámban, sok esetben különböző alcímmel, bontva zajlottak. Elmondható ugyanakkor, hogy minden műhelyre jellemző volt a tematikus egység: az elhangzott előadások témáinak, problémafelvetésének egymáshoz kapcsolódása, kapcsolhatósága. Az alábbiakban a hat nagy témakörnek megfelelően következik a műhelyekben elhangzott prezentációk rövid összefoglalása.

A *Fonetika* főcímű műhely keretén belül három alszekcióban is folyt a munka hétfőn délután, illetve kedden délelőtt. Az első részben, amelynek tematikus címe *A Röntgen-sugártól az elektromágneses indukcióig, avagy artikulációs kutatások a 21. században* volt, öt előadás hangzott el. Bartók Márton a zöngképzés elektroglosszográfiai vizsgálati lehetőségeit részletezte, Csapó Tamás Gábor és Markó Alexandra előadásukban az ultrahangos képalkotásnak az artikulációs vizsgálatokban betöltött szerepét mutatták be, Deme Andrea pedig az elektromágneses artikulográfiáról beszélt. A harmadik előadást sok résztvevő jegyezte: Bartók Márton, Csapó Tamás Gábor, Deme Andrea, Horváth Donát, Kondor Kitti, Markó Alexandra, Mrázik István, Puzder Zsófia, Száraz Bettina és Turcsányi Ivett nagy témakört dolgoztak fel: a fonológiától a pragmatikáig tekintették át az artikuláció vizsgálatának nyelvészeti tanulságait. Az ötödik előadásban Weidl Zsófia és Mrázik István az artikulációs vizsgálatok eredményeinek alkalmazási lehetőségeit mutatta be.

A Fonetika műhely második szekciójának alcíme *A beszédhangzás változatossága – beszélők közötti és beszélőn belüli variabilitás* volt. Itt is öt előadást hallgathattak meg az érdeklődők. Krepsz Valéria és Damásdi Nóra a variabilitás vizsgálatának módszertanáról tartott előadást, Grácz Tekla Etelka, Gósy Mária, Huszár Anna, Damásdi Nóra és Gocsál Ákos azt vizsgálták, hogyan változnak a beszédjellemzők az életkor és a nem függvényében. Grácz Tekla Etelka a használt alaphangtartományok és a zöngeperiodicitás variabilitásának egy évtized alatti változását elemezte felnőttek beszédében. Száraz Bettina a zöngesegmens idő különbségeit ismertette fiatal felnőttek és idősebbek felolvasásaiban, beszédében. Huszár Anna pedig azt vizsgálta előadásában, hogy extrém beszélői szerepek, karakterábrázolások közben hogyan térnek el a beszéd szuprasegmentális és szegmentális jellemzői a hétköznapi beszédétől.

A harmadik Fonetika műhely alcíme *Temporális jellemzők korpuszalapú vizsgálata gyermekek beszédében* volt. Ebben a műhelyben hat előadás hangzott el. Gósy Mária bemutatta, hogyan változik a szótagszám és a szóhosszúság gyermekek spontán beszédében és mondatisméltésében. Vakula Tímea a beszédszakaszok és a szünetek fonetikai jellemzőit elemezte 5–7 éves korban, Horváth Viktória pedig a néma és a kitöltött szünetek összefüggéseire mutatott rá gyermekek beszédében. Jordanidisz Ágnes, Auszmann Anita és Bóna Judit közös előadása magyar–angol

kétnyelvű gyermekek beszédében vizsgálta a kitöltött szünetek fonetikai jellemzőit. A műhelyt Bóna Judit előadása zárta, aki gyermekek spontán beszédében, illetve felolvasásában elemezte az önkorrekción folyamatokat.

Hétfőn délután került sor az *Alkalmazott névtan* műhelyre. Itt összesen nyolc előadás hangzott el: az előadók változatos névtani témákkal készültek az érdeklődők számára. Kecskés Judit egy tankönyv onomasztikai terminusait mutatta be, Slíz Mariann előadása pedig azt taglalta, hogyan lehet a szentek neve politikai-ideológiai eszköz. Baranyiné Kóczy Judit asszonynev, család és identitás összefüggéseit vizsgálta a 21. században, Takács Judit pedig a börtönszleng közszóvá vált tulajdonneveiről beszélt. Szilágyi-Kósa Anikó egy német–magyar esettanulmányban foglalkozott irodalmi művek tulajdonneveinek a fordításával, míg Farkas Tamás az írói névadás és a névfordítás néhány kérdését tárgyalta Terry Pratchett *Korongvilág*-regényeinek példáján. Bárth M. János a digitális eszközökkel történő elemzési lehetőségeket mutatta be a névadás területi változatosságának ábrázolásában és elemzésében, Bölcseki Andrea pedig az üzleti élet névgenerátoraival: vállalkozások névadásának online informatikai támogatottságával kapcsolatos vizsgálódásairól számolt be.

A *Pragmatika, diskurzuselemzés* témakörében is két alszekcióra került sor „*(Meta)pragmatika és műfaj*” *műhely 1–2.* címmel hétfőn délután. Az első részben öt, a másodikban négy előadást hallgathattak meg az érdeklődők. Ballagó Júlia és Tátrai Szilárd internetes receptportálok szövegeiben vizsgálták a műfajiség metapragmatikai reflektáltságát. Domonkosi Ágnes az egészségügy megszólítási változatait mutatta be az internetes metadiskurzusok tükrében, Sólyom Réka pedig egy magyar nyelvű minőségügyi szótár terminusainak metaforikus és metonimikus jelentésviszonyait elemezte. Dér Csilla Ilona, Csontos Nóra és Furkó Péter közös előadásukban a *mondván* diskurzusjelölő műfaji sajátosságaira fókuszáltak, ezt követően pedig Csontos Nóra és Furkó Péter előadása a *mondom* idézésjelölő megjelenését vizsgálta különböző műfajokban. A hétfő délutáni program a második alszekcióban Gortva Tamás előadásával folytatódott, aki a *szerintem* attitűdjelölő szövegtopik-formáló hatását elemezte Facebook-kommentvitákban. Németh Luca Anna az illemtudományt mint metapragmatikai műfajt ismertette, míg Hámori Ágnes, Horváth Viktória, Dér Csilla Ilona, Gyarmathy Dorottya, Krepsz Valéria új szempontokat mutattak be a diskurzusok elemzésében a háttércsatorna-jelzésekre koncentrálva. A szekciót Weidl Zsófia előadása zárta, aki középiskolások egyet nem érteiseiben elemezte az egyszerre beszélés jelenségét.

A fordítástudományi műhelyre hétfőn este került sor *Műhely a fordítói kompetenciáról* címmel. Ebben a műhelyben négy előadás hangzott el. Lesznyák Márta és Bakti Mária empirikus kutatásokat ismertettek a fordítói kompetenciáról. Fischer Márta az eTransFair projekt eredményeit mutatta be, Seidl-Pécs Olivía, Kóbor Márta és Sermann Eszter pedig egy intézményközi projekt tanulságai alapján beszéltek a terminológiai kompetenciáról a fordítóképzésben. A műhelyt Ugrin Zsuzsanna előadása zárta: a technológiai kompetencia fejlesztésének előnyeiről és kockázatairól értekezett.

Az *Alkalmazott nyelvtörténet* műhely előadásaira két alszekcióban került sor, kedden délelőtt, illetve délután. A délelőtti műhely alcíme *Elmélet és alkalmazás*, a délutáni pedig *Nyelvtörténet és oktatás* volt. A műhelyekben elhangzott előadások témái is e köré a két nagy témakör köré csoportosultak. Szentgyörgyi Rudolf és Kugler Nóra felvezető előadásai a nyelvtörténet hasznosságáról, illetve az alkalmazott nyelvtörténet elméletéről és alkalmazásáról szövegeztek. Batori Gyopár Anonymus helynevei kapcsán mutatta be az alkalmazott nyelvtörténet lehetséges funkcionális nyelvelméleti hátterét. C. Vladár Zsuzsa a tő és a toldalék fogalmának származását kutatta a magyarban, Korompay Eszter a nyelvtörténet eszközeit alkalmazta a magyarországi latin kiejtés vizsgálatában, Szécsi Kata pedig Czuczor nyelvszemléletéről és módszertanáról tartott előadást. A délutáni alszekcióban öt előadás hangzott el. Az első előadást a „*Mire jó a nyelvtörténet?*” idézetet címmel választó Sárosi Zsófia tartotta. Őt Terbe Erika követte, aki a magyar nyelvi OKTV nyelvtörténeti témáiról és feladatairól számolt be. Tóth Etelka előadásában arra kereste a választ, hogy miért nehéz a nyelvtörténet, Witzl Balázs pedig az alkalmazott nyelvtörténet megjelenéséről beszélt

a középiskolában. A műhelyt Szentgyörgyi Rudolf előadása zárta *Nyelvtörténet a középiskolában* címmel.

A terminológiai műhely alcíme *Gyakorlati megoldások a fordítás és terminológia területén – 150 éves az állami fordítószolgálat* volt, és kedden délután került rá sor. Öt előadást hallgathattak meg az érdeklődők. Tamás Dóra Mária az OFFI Zrt. tevékenységét és terminológiai projektjeit mutatta be, Boronkay-Roe Zsuzsanna pedig a terminológiai munka fontosságát hangsúlyozta az OFFI angol–magyar fordítói gyakorlatából vett példákkal illusztrálva előadását. Pablényi Magdolna francia–magyar jogszabályfordításokat mutatott be, Guelmino Szilvia a szerb és a horvát jogi és közigazgatási terminológia megfeleltetési problémáit részletezte, Pöschl Dániel pedig az *Alaptörvény* német nyelvű fordításának kihívásairól beszélt.

A kongresszuson kedden kora délután könyvbemutatókra is sor került. Összesen hét új kiadvánnyal ismerkedhettek meg az érdeklődők, ezek a bemutatók sorrendjében a következők voltak: Fóris Ágota és Bölcskei Andrea szerkesztésében két, 2019-ben megjelent kötet, *Terminológiastratégiai kihívások a magyar nyelvterületen* (L'Harmattan – OFFI), illetve *A szabványosítás fordítási és terminológiai vonatkozásai* címmel (KRE – L'Harmattan); Kovács Tímea *Code-switching and optimality* című könyve (2018, KRE – L'Harmattan); Nádor Orsolya sorozatszerkesztésében a *Magyaryelv-tanári segédkönyvek* a Károli könyvek sorozatában (KRE); Szoták Szilvia szerkesztésében a *Diszciplínák találkozása – nyelvi közvetítés a XXI. században* című könyv (2019, OFFI); Kiss Gábor és Kohári Anna *Nyelvészeti kisszótára* (2017/2019, Tinta Könyvkiadó); Ladányi Mária és Hrenek Éva szerkesztésében a 2019-ben megjelent *Alkalmazott nyelvészeti kisszótár* (ELTE Eötvös Kiadó).

5. kép

A kongresszus érdeklődő közönsége (fotó: Kriston Attila)

A kongresszuson kedden délután két kerekasztal-beszélgetés is zajlott *A közérthetőség haszna, előnye és igénye*, illetve *A hallgatók kulturális sokszínűségének tapasztalatai a felsőoktatásban* címmel. Az előbbit Szoták Szilvia vezette, résztvevői Horváth Péter Iván (OFFI, PPKE), Németh Gabriella (OFFI) és Pátkai Nándor (IM, PPTE) voltak; utóbbit Hidas Judit (BGE, MANYE) vezette, és Borgulya Ágnes (PTE KTK), illetve Ablonczyné Mihályka Livia (SZE) voltak a résztvevői.

A kongresszust kedden késő délután a MANYE közgyűlése, majd Bölcskei Andreának, a KRE BTK Magyar Nyelvtudományi Tanszék vezetőjének, a szervezőbizottság elnökének szavai zárták.

Sólyom, Réka: Language, culture, and identity. Applied linguistics research in the information space in the 21st century. A report on the 27th Hungarian Applied Linguistics Congress

Az írás szerzőjéről

Sólyom Réka

egyetemi docens, Károli Gáspár Református Egyetem Bölcsészettudományi Kar Magyar Nyelv-, Irodalom- és Kultúratudományi Intézet Magyar Nyelvtudományi Tanszék, Budapest

solyom.reka[kukac]kre.hu